

Vergaderjaar 2020–2021

21 109

Uitvoering EG-Richtlijnen

R

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 april 2021

Hierbij bied ik u het periodieke overzicht aan van de stand van zaken bij de implementatie van EU-richtlijnen in de Nederlandse wet- en regelgeving aan het einde van het eerste kwartaal van 2021¹.

In deze brief wordt eerst ingegaan op de implementatieachterstand zoals die op 31 maart 2021 gold. Daarna worden de oorzaken van deze achterstand behandeld en worden de richtlijnen die het volgende kwartaal moeten worden geïmplementeerd genoemd. Vervolgens volgt een opsomming van de ingebrekestellingprocedures die de Europese Commissie tegen Nederland is gestart als gevolg van niet-tijdige implementatie. Mede op verzoek van uw Kamer zijn ook de lopende infracties wegens (vermeende) onjuiste implementatie in het overzicht ingebrekestellingen per departement² opgenomen.

Huidige achterstand

De achterstand per 1 april 2021 bedroeg 7 richtlijnen t.o.v. 10 in het vorige kwartaal. In het 1ste kwartaal van 2021 zijn 3 achterstallige richtlijnen geïmplementeerd. Er zijn in dit kwartaal geen nieuwe richtlijnen in overschrijding bijgekomen.

De 7 achterstallige richtlijnen zijn aan de volgende ministeries toegedeeld: EZK (3), FIN (2), IenW (2).

De overschrijding van de implementatiedatum varieert sterk, van 90 tot 529 dagen. Een exacte aanduiding van de overschrijding per richtlijn is te vinden in bijgevoegd kwartaaloverzicht.

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Inhoudelijke ondersteuning.

² Ter inzage gelegd bij de afdeling Inhoudelijke ondersteuning.

Wat betreft de oorzaken voor de implementatieachterstand ultimo eerste kwartaal 2021 speelt een aantal factoren een rol. Deze factoren worden hieronder per ministerie toegelicht.

EZK

UITVOERINGSRICHTLIJN (EU) 2018/1581 VAN DE COMMISSIE van 19 oktober 2018 tot wijziging van Richtlijn 2009/119/EG van de Raad wat betreft de methoden voor de berekening van de opslagverplichtingen.

Uiterste implementatiedatum 19 oktober 2019

Uitvoeringsrichtlijn (EU) 2018/1581 wordt geïmplementeerd door middel van een wijziging van de Wet voorraadvoorzorging aardolieproducten 2012. Op 19 februari 2021 heeft de Minister het verslag van de Tweede Kamer ontvangen. Daarop is op 6 april 2021 de nota naar aanleiding van het verslag naar de Tweede Kamer verzonden. De implementatie is vertraagd door de samenloop met een wetswijziging ter uitvoering van nationaal beleid rondom voorraadvoorzorging.

Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (herschikking)

Uiterste implementatiedatum 21 december 2020

Richtlijn (EU) 2018/1972 wordt geïmplementeerd door een wijziging van de Telecommunicatiewet en van daaronder vallende uitvoeringsregulering. Het wetsvoorstel tot wijziging van de Telecommunicatiewet is in december 2020 voor advies voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State. De voorbereiding van het wetsvoorstel heeft meer tijd gekost dan voorzien vanwege in het bijzonder nader onderzoek dat moest worden uitgevoerd naar de gevolgen van de richtlijn voor gemeenten. Onlangs heeft de Afdeling advisering van de Raad van State advies uitgebracht en thans wordt het nader rapport opgesteld. Overigens zijn reeds enkele prioritaire onderdelen van de richtlijn geïmplementeerd, betreffende (i) toegangsregulering in geval van replicatiebelemmeringen, (ii) het overstappen van telecomaandier en (iii) geografisch onderzoek van netwerken. De hiertoe strekkende wijziging van de Telecommunicatiewet en van het Besluit universele dienstverlening en eindgebruikersbelangen is op 21 december 2020 in werking getreden.

RICHTLIJN (EU) 2019/944 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU (herschikking)

Uiterste implementatiedatum 31 december 2020

Richtlijn (EU) 2019/944 wordt geïmplementeerd door een voorstel van wet houdende regels over energiemarkten en energiesystemen (Energiewet). Het voorstel voor een Energiewet is op 17 december jl. ter consultatie aangeboden. De internetconsultatie is te vinden op www.internetconsultatie.nl/Energiewet. De beoogde Energiewet zal de huidige Gaswet en Elektriciteitswet 1998 vervangen en beoogt een transparant en toekomstbestendig kader te bieden voor zowel elektriciteit en gas, gericht op het optimaal faciliteren van de energietransitie voor zowel systeembeheerders als systeemgebruikers. De in dit verband gewenste nationale maatregelen en de te implementeren onderwerpen

zijn niet heel duidelijk van elkaar te onderscheiden. Daarom is gekozen voor een integrale benadering van implementatie en nationale maatregelen waarbij een goede samenhang kan worden geborgd. Deze investering in een transparant en toekomstbestendige kader kost meer tijd dan aanvankelijk voorzien. Daarbij speelt tevens een rol dat een zorgvuldige afstemming met de sector door de maatregelen in verband met COVID-19 minder efficiënt kon plaatsvinden. Overigens zijn aanzienlijke delen van Richtlijn 2019/944 reeds in de huidige Elektriciteitswet en onderliggende regelgeving geïmplementeerd.

FIN

RICHTLIJN (EU) 2018/843 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2015/849 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, en tot wijziging van de Richtlijnen 2009/138/EG en 2013/36/EU

Uiterste implementatiedatum 10 januari 2020

Bepaalde onderdelen van richtlijn 2018/843 kennen een uiterste implementatiedatum van 10 januari 2020. Nederland is op 13 februari 2020 voor die onderdelen in gebreke gesteld; de termijn voor herstel was in verband met de COVID-19 pandemie verlengd tot 15 juni 2020. Omzetting van bedoelde onderdelen geschiedt via de Implementatiewet wijziging vierde anti-witwasrichtlijn en de Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten. De Implementatiewet wijziging vierde anti-witwasrichtlijn is op 21 april 2020 door de Eerste Kamer aanvaard en op 21 mei 2020 in werking getreden. De Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten is op 23 juni 2020 door de Eerste Kamer aanvaard en op 8 juli 2020 in werking getreden met uitzondering van de onderdelen die zien op het centraal registreren van uiteindelijk belanghebbenden welke op 27 september 2020 in werking zijn getreden. Op korte termijn wordt het wetsvoorstel Implementatiewet registratie uiteindelijke belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies ingediend bij de Tweede Kamer. Hiermee wordt artikel 31 van de richtlijn geïmplementeerd, waarvoor de implementatietermijn verstreek op 10 maart 2020.

RICHTLIJN (EU) 2019/879 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 20 mei 2019 tot wijziging van Richtlijn 2014/59/EU met betrekking tot de verliesabsorptie- en herkapitalisatiecapaciteit van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en Richtlijn 98/26/EG

Uiterste implementatiedatum 28 december 2020

Voor lidstaten uit de eurozone wordt Richtlijn (EU) 2019/879 deels geïmplementeerd door Verordening (EU) 2019/877. Wat er overblijft, moet door Nederland zelf worden geïmplementeerd. Dit gebeurt voornamelijk door wijzigingen van de Wet op het financieel toezicht, alsmede door enkele wijzigingen van de Faillissementswet. Op 7 april jl. is het implementatievoorstel voor advies aan de Raad van State voorgelegd. Naar verwachting vindt inwerkingtreding plaats in de tweede helft van 2021. De implementatie is vertraagd vanwege de complexiteit van de materie en enkele verschillen tussen de verordening en de richtlijn.

I&W

RICHTLIJN (EU) 2018/645 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 18 april 2018 tot wijziging van Richtlijn 2003/59/EG betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen en Richtlijn 2006/126/EG betreffende het rijbewijs.

Uiterste implementatiedatum 22 mei 2020.

Richtlijn (EU) 2018/645 wordt geïmplementeerd door middel van wijzigingen van de Wegenverkeerswet 1994, het Reglement rijbewijzen en de Regeling vakbekwaamheid bestuurders 2012. Op 17 juli 2020 heeft de Commissie Nederland in gebreke gesteld voor de niet-tijdige omzetting van de richtlijn. De implementatie is vertraagd doordat eerst enkele uitvoeringsvraagstukken moesten worden besproken en opgelost. Daarbij speelde ook een rol dat na de vaststelling van de richtlijn contact is gezocht met de Europese Commissie over de uitleg en uitvoering van de richtlijn. Ook andere lidstaten lukte het niet de richtlijn tijdig te implementeren. Het wetsvoorstel tot implementatie van de richtlijn is op 30 maart 2021 aangenomen door de Eerste Kamer. Over de benodigde aanpassingen in het Reglement rijbewijzen heeft de Afdeling advisering van de Raad van State advies uitgebracht. Aanvullend moest nog advies worden gevraagd aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Dat advies is reeds ontvangen en wordt verwerkt. Op 19 oktober 2020 is richting de Commissie geantwoord dat de implementatie naar verwachting uiterlijk in het eerste kwartaal van 2021 afgerond zal zijn. Inmiddels is duidelijk dat implementatie niet eerder dan 1 juli 2021 zal plaatsvinden.

RICHTLIJN (EU) 2018/852 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 94/62/EG betreffende verpakking en verpakkingsafval.

Uiterste implementatiedatum 5 juli 2020

Richtlijn (EU) 2018/852 wordt geïmplementeerd door middel van wijzigingen van het Besluit beheer verpakkingen 2014 en de Regeling formulier verslaglegging verpakkingen. De implementatie is vertraagd doordat eerst enkele (uitvoerings)vraagstukken moesten worden uitgezocht met betrekking tot de nieuwe circulaire- en recyclingdoelstellingen. Daarbij speelde een rol dat met deze nieuwe richtlijn de berekeningsmethode voor recycling is vernieuwd. Bij brief van 2 juli 2020 (Kamerstukken II, 2019/20, 28 694, nr. 136) is de Tweede Kamer geïnformeerd over de nieuwe doelstellingen ten aanzien van verpakkingen. Het ontwerpbesluit tot implementatie van de richtlijn is op 30 oktober 2020 aangeboden aan de Staten-Generaal in het kader van de voorgeschreven voorhangprocedure. Daarna volgt begin 2021 technische notificatie en advisering door de Raad van State. Het streven is erop gericht de implementatie, inclusief de lagere regelgeving, op 1 juli 2021 bekend te maken.

Richtlijnen die in het volgende kwartaal moeten worden geïmplementeerd om overschrijding te voorkomen

BZ

RICHTLIJN (EU) 2019/997 VAN DE RAAD van 18 juni 2019 tot vaststelling van een EU-noodreisdocument en tot intrekking van Besluit 96/409/GBVB
Uiterste implementatiedatum: 20 juni 2021

EZK

RICHTLIJN (EU) 2018/2001 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (herschikking)

Uiterste implementatiedatum: 30 juni 2021

FIN

RICHTLIJN (EU) 2019/2034 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 27 november 2019 betreffende het prudentiële toezicht op beleggingsondernemingen en tot wijziging van Richtlijnen 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU en 2014/65/EU

Uiterste implementatiedatum: 26 juni 2021

RICHTLIJN (EU) 2019/2177 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 18 december 2019 tot wijziging van Richtlijn 2009/138/EG betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II), Richtlijn 2014/65/EU betreffende markten voor financiële instrumenten, en van Richtlijn (EU) 2015/849 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering [A]

Uiterste implementatiedatum: 30 juni 2021

lenW

RICHTLIJN (EU) 2019/883 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 17 april 2019 inzake havenontvangstvoorzieningen voor de afvalafgifte van schepen, tot wijziging van Richtlijn 2010/65/EU en tot intrekking van Richtlijn 2000/59/EG

Uiterste implementatiedatum: 28 juni 2021

GEDELEGEERDE RICHTLIJN (EU) 2020/1833 VAN DE COMMISSIE van 2 oktober 2020 tot aanpassing aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang van de bijlagen bij Richtlijn 2008/68/EG van het Europees parlement en de Raad

Uiterste implementatiedatum: 30 juni 2021

JenV

RICHTLIJN (EU) 2019/713 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 17 april 2019 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad

Uiterste implementatiedatum: 31 mei 2021

RICHTLIJN (EU) 2019/789 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 17 april 2019 tot vaststelling van voorschriften inzake de uitoefening van auteursrechten en naburige rechten die van toepassing zijn op bepaalde online-uitzendingen van omroeporganisaties en doorgifte van televisie- en radioprogramma's en tot wijziging van Richtlijn 93/83/EEG van de Raad

Uiterste implementatiedatum: 7 juni 2021

LNV

RICHTLIJN (EU) 2019/633 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 17 april 2019 inzake oneerlijke handelspraktijken in de relaties tussen ondernemingen in de landbouw- en voedselvoorzieningsketen

Uiterste implementatiedatum: 1 mei 2021

SZW

RICHTLIJN (EU) 2019/1831 VAN DE COMMISSIE van 24 oktober 2019 tot vaststelling van een vijfde lijst van indicatieve grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling uit hoofde van Richtlijn 98/24/EG van de Raad en tot wijziging van Richtlijn 2000/39/EG van de Commissie
Uiterste implementatiedatum: 20 mei 2021

VWS

GEDELEGEERDE RICHTLIJN (EU) 2020/1687 VAN DE COMMISSIE van 2 september tot wijziging van de bijlage bij Kaderbesluit 2004/757/JBZ van de Raad in verband met het opnemen van de nieuwe psychoactieve stof N,N-diethyl-2-[[4-(1-methylethoxy)fenyl]methyl]-5-nitro-1Hbenzimidazool-1-ethanamine (isotonitazeen) in de definitie van «drug»
Uiterste implementatiedatum: 3 juni 2021

Ingebrekestellingen wegens te late implementatie

In het eerste kwartaal van 2021 zijn er vier ingebrekestellingen wegens te late implementatie van richtlijnen van de Europese Commissie ontvangen:

Van EZK – zaak 2021/0077 – Mbt RL 2018/1972 (elektronische communicatie)

Van EZK – zaak 2021/0079 – Mbt RL 2019/944 (interne markt voor elektriciteit)

Van FIN – zaak 2021/0078 – Mbt RL 2019/879 (verliesabsorptie- en herkapitalisatiecapaciteit van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen)

Van IenW – zaak 2021/0080 – Mbt RL 2020/612 (rijbewijs)

De Europese Commissie heeft in het eerste kwartaal van 2021 geen zaken wegens te late implementatie geseponneerd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok